

REPUBLIKA HRVATSKA

ISTARSKA ŽUPANIJA

Upravni odjel za održivi razvoj
Odsjek za zaštitu prirode i okoliša
Pula, Flanatička 29, p.p. 198
tel.052/372-182, fax: 052/372-191

Klasa: 351-01/12-01/24
Urbroj: 2163/1-08-02/1-13-12
Pula, 17. lipnja 2013. godine

ISTARSKA ŽUPANIJA
Stručna služba Skupštine
HR- 52000 Pazin
Dršćevka 3

Predmet: Kakvoća prirodnih resursa voda uključenih u
vodoopskrbu u Istarskoj županiji u 2012. godini
- prijedlog zaključka, dostavlja se -

Poštovani,

Sukladno odredbama članka 48. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, (pročišćen tekst, "Narodne novine" br. 19/13), u privitku dopisa, dostavljamo županu Istarske županije, na daljnje postupanje, prijedlog zaključka u svezi godišnjeg izvještaja o kakvoći prirodnih resursa voda uključenih u vodoopskrbu u Istarskoj županiji u 2012. godini.

Program je proveden temeljem Ugovora o provođenju programa praćenja kakvoće sirovih voda izvorišta i bunara koji se koriste za vodoopskrbu stanovništva i privrede pitkom vodom na području Istarske županije u 2012. godini radi promicanja i zaštite zdravlja stanovništva, sklopljenog između Istarske županije i Zavoda za javno zdravstvo IŽ, Klasa: 351-01/12-01/5, Urbroj: 2163/1-02/15-12-2 od 2. ožujka 2012. godine.

Sa poštovanjem,

Voditeljica
Ljiljana Dravec, dipl.ing.kem.teh.

Pročelnik
Josip Zidarić, dipl.ing.arh.

Privitak

1. Prijedlog Zaključka s obrazloženjem
2. Elaborat: Kakvoća prirodnih resursa voda uključenih u vodoopskrbu u Istarskoj županiji u 2012. godini– CD

Temeljem članka 44. i 48. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (pročišćeni tekst, "Narodne novine" br. 19/13) te članka 65. Statuta Istarske županije („Službene novine Istarske županije“ br. 10/09), Župan Istarske županije dana 15. srpnja 2013. godine donosi

Z A K L J U Č A K

o prihvaćanju elaborata - Kakvoća prirodnih resursa voda uključenih u vodoopskrbu u Istarskoj županiji u 2012. godini

1. Prihvaća se elaborat: Kakvoća prirodnih resursa voda uključenih u vodoopskrbu u Istarskoj županiji u 2012. godini, kojega je izradio Zavod za javno zdravstvo Istarske županije, Služba za zdravstvenu ekologiju, Odjel za zaštitu i unapređenje okoliša u ožujak 2013. godine.
2. Zadužuje se Upravni odjel za održivi razvoj, Odsjek za zaštitu prirode i okoliša da izvješće u digitalnom obliku dostavi inspekcijskim službama, Agenciji za zaštitu okoliša RH, Hrvatskim vodama, Istarskom vodovodu Buzet, Vodovodu Pula, Vodovodu Labin i tvrtki "IVS - Istarski vodozaštitni sustav" d.o.o. te cjeloviti tekst objavi na web stranicama Istarske županije.
3. Upućuju se jedinice lokalne samouprave da, u suradnji s trgovačkim društvom "Istarski vodozaštitni sustav - IVS d.o.o.", Hrvatskim vodama i drugim meritornim subjektima, intenziviraju aktivnosti glede izrade projektne dokumentacije i izgradnju sustava javne odvodnje i uređaja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda u zonama sanitarne zaštite izvorišta koja su ili su planirana za vodoopskrbu Istarske županije.
4. Upućuju se jedinice lokalne samouprave da u suradnji s komunalnim poduzećima, intenziviraju sanaciju postojećih odlagališta otpada te poduzmu sve mjere po pitanju sanacije ilegalnih odlagališta na svojim područjima.
5. Upućuju se jedinice lokalne samouprave da putem prve web GIS aplikacije za evidentiranje „ilegalnih odlagališta“ u Republici Hrvatskoj, izrađenoj od strane Istarske županije u sklopu projekta DIVA, ažuriraju podatke o lokacijama „ilegalnih odlagališta“ unutar svog administrativnog područja.
6. Upućuju se inspekcijske službe (građevinska, vodopravna, sanitarna i zaštite okoliša) da intenziviraju inspekcijske nadzore nad: bespravnom izgradnjom, bespravnom eksploatacijom mineralnih sirovina i bespravnim bušenjem u cilju pronalazjenja i korištenja podzemnih voda poglavito u II. i III. zoni zaštite izvorišta/bunara kao i nad privrednim subjektima glede dispozicije i pročišćavanja otpadnih voda i načinima zbrinjavanja otpada, posebno opasnog.
7. Ovaj zaključak stupa na snagu danom donošenja.

KLASA: 351-01/13-01/04

URBROJ: 2163/1-01/8-13-2

Pula, 15. srpnja 2013.

**REPUBLIKA HRVATSKA
ISTARSKA ŽUPANIJA**

**ŽUPAN
mr. sc. Valter Flego**

Dostaviti:

1. *Zavod za javno zdravstvo Istarske županije, Pula,*
2. *Gradovi / Općine u Istarskoj županiji,*
3. *UO za održivi razvoj Istarske županije,*
4. *Pismohrana, ovdje*

OBRAZLOŽENJE

I. Pravni osnov za donošenje ovog akta

Zakonska osnova za donošenje ovoga akta je sadržana u članku 48. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (pročišćeni tekst, "Narodne novine" br. 19/13).

Od zakonskih propisa potrebno je istaknuti temeljni akt Ustav RH kojim se u članku 52. definira značaj voda za RH iz čega proizlazi njihova osobita zaštita što je razlog definiranja načina uporabe, iskorištavanja, prava na vlasništvo i sl. dok se člankom 69. osigurava svakom građaninu pravo na život, na zdrav okoliš ali i obaveza državnim, javnim i gospodarskim tijelima i udrugama da, u sklopu svojih ovlasti i djelatnosti, osobitu skrb posvete zaštiti zdravlja ljudi, prirode i ljudskog okoliša.

Na osnovi temeljnih načela, vezano uz predmetnu problematiku potrebno je istaknuti slijedeće zakonske propise:

- Zakon o vodama (NN br 153/09, 130/11, 56/13);
- Zakona o financiranju vodnog gospodarstva (NN br. 153/09,56/13);
- Strategija upravljanja vodama (NN br. 91/08);
- Uredba o standardu kakvoće voda (NN br. 89/10);
- Pravilnik o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda (NN br. 87/10);
- Pravilnik o utvrđivanju zona sanitarne zaštite izvorišta (NN br. 66/11)
- Pravilnik o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće (NN br. 47/08).

U cilju provedbe zakonskih propisa, kontrola kakvoće prirodnih voda koje se koriste za vodoopskrbu prati se putem godišnjih županijskih programa i programa Hrvatskih voda. Za područje Istarske županije provedba oba programa ugovorno je povjerena Zavodu za javno zdravstvo Istarske županije, Službi zdravstvene ekologije, Odjelu za zaštitu i unapređenje okoliša.

Program koji je financiran iz proračuna IŽ sačinjen je na prijedlog stručnjaka iz Zavoda za javno zdravstvo IŽ, Hrvatskih voda i Upravnog odjela za održivi razvoj, Odsjeka za zaštitu prirode i okoliša i predstavlja nadopunu Programu Hrvatskih voda.

Na taj način se osigurala kontrola sirovih voda 1X mjesečno što, u konačnosti, rezultira kvalitetnijom statističkoj obradi. Naime, dozvolom za korištenje podataka iz Nacionalnog programa, kojega financiraju Hrvatske vode Zagreb, Klasa: 008-02/13-02/0034; Urbroj: 374-23-3-13-2 od 10. travnja 2013. godine, statistička obrada podataka je učinjena po oba programa kako bi se potpunije i realnije sagledalo stanje kakvoće voda za određenu namjenu uz racionalno korištenje materijalnih sredstava i usmjeravanje na ciljane programe ispitivanja.

II. Osnovna pitanja koja se uređuju ovim aktom

Programom praćenja uključeni su svi prirodni resursi, koje se koristi ili postoje kao rezerva u vodoopskrbnom sustavu Istarske županije.

Programom su obuhvaćeni:

- izvori: Sv. Ivan, Gradole, Bulaž, Rakonek, F. Gaja, Kokoti, Plomin, Kožljak, Mutvica;
- bunari: Tivoli, Jadreški, Šišan, Valdragon 3, Valdragon 4, Valdragon 5, Ševe, Campanož, Fojbon, Rizzi, Škatari, Karpi i Lokvere;

- akumulacija Butoniga na tri dubine (0,5 m pod površinom, mjesto usisa za vodoopskrbu i pridneni sloj -1m od dna).

Parametri koji su u 2012. godini izmjereni iznad maksimalno dozvoljenih koncentracija na osnovu Pravilnika o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće (NN br. 47/08) su slijedeći:

- temperatura vode – površinski i srednji sloj akumulacije Butoniga;
- mutnoća i sadržaj ukupnih suspendiranih tvari svi izvori osim izvora Kožljak i Plomin i akumulacija Butoniga (ovisno o hidrološkim prilikama). Malo povećanje mutnoće zabilježeno je i na bunarima zbog pokretanja pumpi (obzirom da se ne koriste) ali je stabilizacija veoma brza;
- boja – izvor Bulaž i akumulacija Butoniga;
- amonij – akumulacija Butoniga - pridneni sloj;
- nitriti – bunari Campanož i Škatari;
- ortofosfati – izvor Fonte Gaja i Kokoti
- željezo – akumulacija Butoniga, bunari Valdragon 5, Ševe, Rizzi, Škatari i Lokvere;
- mangan – akumulacija Butoniga i bunar Lokvere
- mikrobiološki pokazatelji – svi prirodni resursi vode.

Sadašnji postupci prerade vode na izvorima Istarskog vodovoda Buzet i Vodovoda Pula uključuju postupke sedimentacije, filtriranja i dezinfekcije, što omogućava distribuciju zdravstveno ispravne vode.

Na izvorima Vodovoda Labin, gdje postoji tehnološka mogućnost preusmjeravanja vode iz sva četiri izvora u sve dijelove mreže u slučajevima povećane mutnoće i gdje vodospremnici omogućavaju zalihe vode do tri dana što sustav čini autonomnim, provodi se samo dezinfekcija. Postupak dezinfekcije zadovoljava da je u distribuciji zdravstveno ispravna voda.

Na bunarima se koristi samo dezinfekcija. U ljeto 2012. godine, zbog velike suše i nestašice vode, na nekoliko bunara u sustavu primijenjena je dodatna tehnologija prerade čime je osigurana zdravstveno ispravna voda u sustavu.

Na vodi iz akumulacije Butoniga primjenjuje se složenija prerada, kojom je omogućeno dobivanje zdravstveno ispravne vode u vodoopskrbnom sustavu.

Zone prihranjivanja izvorišta i bunara u kršu su vrlo osjetljive prema vanjskom onečišćenju što ima učinak na visoku ranjivost podzemnih voda. Najveća onečišćenja dolaze preko upuštanja u tlo nepročišćenih otpadnih voda te putem procjednih voda neuređenih odlagališta otpada slijedom čega se godinama provlači u zaključku apel prema jedinicama lokalne samouprave, tvrtki IVS-Istarski vodozaštitni sustav i Hrvatskim vodama te komunalnim tvrtkama da ubrzaju građenje sustava javne odvodnje s uređajima za pročišćavanje kao krajnjim objektima te sanaciji legalnih i "ilegalnih" neuvjetnih odlagališta.

Slijedom navedene problematike „ilegalnih odlagališta“, Istarska županija je, u sklopu programa IPA OP CBC SI-HR 2007 – 2013, 2011. godine započela implementirati projekt „Sanacija ilegalnih odlagališta i podizanje svijesti o njihovoj štetnosti“ akronim: **DIVA** (www.projekt.diva-istra.eu, diva.istra-istria.hr) koji je trajao do kraja ožujka 2013. godine. Jedna od najznačajnijih aktivnosti u sklopu projekta je izrađena baza „ilegalnih odlagališta“ i ista predstavlja jedinstveni projekt takvoga tipa u RH jer je dinamičnog tipa i prati razvoj situacije na terenu. GIS web aplikacija omogućava dostupnost baze svim građanima te njihovo aktivno učešće u prijavljivanju divljih ili ilegalnih odlagališta čime oni daju značajno svoj doprinos u zaštiti i unapređenju okoliša i prirode. Baza je dostupna na navedenim web stranicama projekta.

Obzirom da je baza u GIS web formatu ona sadrži čitav niz podloga kao orto foto snimak i mjerilu 1:5000, topografsku kartu, administrativnu podjelu županije, naselja, katastarske čestice, zaštićena područja prirode, zone sanitarne zaštite izvorišta i dr., što će značajno pomoći odgovornim osobama u definiranju prioriteta sanacije ali i u utvrđivanju razloga pojavnosti ilegalnog odlagališta ukoliko se ustanovi da na istoj lokaciji nakon sanacije građani odlažu razne vrste otpada.

Kakvoće sirovih voda dobiva se statističkom obradom svih rezultata analiza a ocjena se vrši prema Pravilnika o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće (NN br. 47/08).

III. Posljedice koje će nastati donošenjem ovog zaključka

Postupna provedba odredbi zaključka ima za dugoročni cilj uspostavu učinkovitog sustava integriranog sustava gospodarenja vodama i sigurno snabdijevanje vodom za piće stanovništva, industrije i turizma kao i omogućavanje uspostave održivog razvoja na ovim prostorima.

IV. Tekst nacrtu akta

Priloženo se dostavlja tekst zaključka s privitkom

V. Financijska sredstva potrebna za provedbu ovog zaključka

U Županijskom proračunu su osigurana financijska sredstva za provedbu Programa a provođenje je ugovorno zaključeno sa Zavodom za javno zdravstvo Istarske županije.

Nacrt akta pripremio:
Odsjek za zaštitu prirode i okoliša